

S. Sayısı : 230

Millî müdafaa vekâletince tesis edilen tay deposuna 10 000 liraya kadar mütedavil sermaye verilmesi hakkında kanun lâyihası ve Bütçe ve Millî müdafaa encümenleri mazbataları (1/425)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar dairesi müdürlüğü

Sayı : 6/2365

29 - V - 1940

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Millî Müdafaa vekâletince tesis edilen tay deposuna 10 000 liraya kadar verilecek mütedavil sermaye hakkında hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 24 - V - 1940 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Esbabı mucibe

Millî Müdafaa vekâletince ordunun top koşumu hayvan ihtiyacını kısmen karşılamak üzere Eskişehirde Hasıre çiftliğinde tesis edilen tay deposunda bulundurulacak hayvanların iâşesini, mümkün olduğu kadar ucuza mal etmek üzere arazisi kifayet edecek derecede vüsatlı olan bu çiftlikte zeriyyat yaparak çiftlik istihsalâtından teğmin etmek ve lüzumunda tohumluk tedarik etmek, civar köylülerle ortakçılık yapmak, icabında muktazi ziraat alâtını almak bunların tamiri için bir tamirhane açmak ziraat işlerinde vukufu mutahassis işçi ve işbaşı vazifesini görecek ücretle müstahdem tutmak gibi çiftliğin inkişafı hususunda faaliyetle çalışılarak muvaffak olmalarını teğmin ve lüzumunda bu işlere aid teahhüdler ve mukaveleler akdedebilmek için (İleride kendi iradı ile korunması da mümkün olacağı ümit edilen) bu çiftlikte bir mütedavil sermayenin bulunması için maslahatı icabından bulunmakla Millî Müdafaa vekâleti bütçesine bir fasılla on bin liraya kadar müdevver ve mütedavil bir sermayenin çiftlik idaresine verilmesi ve bu paranın kullanılması hususunda depo müdürlüğüne teayyün edecek kanun hükümleri dahilinde salâhiyet itası ezher cihet muvafık görülmüştür.

Bu maksadı teğmin etmek üzere müdevver ve mütedavil sermayenin istimali hakkında yukarıda serdedilen esaslar dahilinde hazırlanan ilişik kanun lâyihasının tatbik sahasına konulmasına imkân verilmesi lâzımgeldiğini nâtik esbabı mucibe arz olunur.

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
Mazbata No. 117
Esas No. 1/425

12 - VII - 1940

Yüksek Reisliğe

Millî Müdafaa vekâletince tesis edilen tay deposuna 10 000 lira mütedavil sermaye verilmesi hakkındaki kanun lâyihası Başvekâletin 29-IV-1940 tarih ve 6/2365 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunularak Encümenimize havale buyurulmakla Millî Müdafaa vekâletinden gönderilen salâhiyetli memurlar hazır oldukları halde okunub görüşüldü :

Millî Müdafaa vekâletince Eskişehirde satın alınmış olan Hasırcı çiftliğinde, ordunun top koşum hayvanlarını kısmen yetiştirmek üzere, tesis edilmiş bulunan tay deposunda bulundurulacak hayvanların iâşesini ucuza mal edebilmek için çiftlik arazisinin işletilmesinde kullanılmak üzere mütedavil bir sermaye tahsisi maksadile lâyihanın tanzim edildiği yapılan tedkiklerden ve alınan izahlardan anlaşılmıştır.

Millî Müdafaa vekâleti kara bütçesinin hayvan mubayaa ve tanzimini faslına aid formülde mevcut bir salâhiyete istinaden vekâletçe Eskişehirde satın alınmış olan ve tay deposu olarak tahsis edilmiş bulunan Hasırcı çiftliğinde yapılacak ziraat işlerinde kullanılmak üzere aynı fasıldan bir mütedavil sermaye tefriki esası Encümenimizce de kabule şayan görülmüş ise de lâyiha mümasil mütedavil sermayeler hakkında mevcut ahkâmı tamamilen ihtiva etmediği yapılan tedkiklerden anlaşıldığından verilecek sermayenin tahsisi cihetini ve ser-

maye ile elde edilecek hasılat hakkında yapılacak muameleyi, gayrimenkullerle demirbaşlara aid hükümleri, kadrosu ile maaş ve ücretlerin tesviyesi suretini, mütedavil sermayenin nasıl bir muhasebe usulüne tâbi tutulacağını, sermayenin azamî haddini, işletmeden mütevellid mesuliyetleri ve sermayenin bütçenin hangi tertibinden verileceğini göstermek üzere yeniden bir lâyihanın tanzimi zarureti hâsıl olmuş ve Millî Müdafaa ve Maliye vekâletlerince biliştirak yeniden tanzim edilmiş bulunan bağlı lâyiha tekrar müzakere edilerek Encümenimizce de tasvib ve kabul edilmiş olmakla havalesi veçhile Millî Müdafaa encümine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

Reis	Reis V.	M. M.
Kırklareli	Kastamonu	Kocaeli
B. Denker	T. Coşkan	Salâh Yargı
Kâtib		
İstanbul	Bursa	Elâziğ
F. Öymen	N. Ayas	M. F. Altay
Giresun	Gümüşane	Isparta
M. Akkaya	D. Sakarya	R. Ünlü
Kayseri	Kayseri	Kayseri
F. Baysal	S. Serim	Suad H. Ürgüblü
Kütahya	Muğla	Seyhan
A. Tiridoğlu	H. Kitabcı	Naci Eldeniz
Trabzon	Yozgad	
Sırrı Day	A. Sungur	

Millî müdafaa encümeni mazbatası

T. B. M. M.
M. M. encümeni
Esas No. 1/425
Karar No. 36

25 - VII - 1940

Yüksek Başkanlığa

Millî müdafaa vekâletince tesis edilen tay deposuna 10 000 liraya kadar verilecek mütedavil sermaye hakkında hazırlanan ve İcra Vekilleri

Heyetince Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte gönderildiğine dair olub Bütçe encümenince müzakere

edilerek yeniden tanzim edilen lâyiha ile encümenimize verilen Başvekâletin 20 mayıs 1940 tarihli ve 6/2365 sayılı tezkeresi Millî müdafaa vekilliginden gönderilen memurları huzurile okundu ve görüşüldü:

Bağlı esbabı mucibeye ve verilen izahata göre ordunun top koşumuna elverişli hayvan yetiştirilmesi için teşebbüs edilen tedbirin yerinde olduğuna kani olan encümenimiz mütedavil sermayenin tahsisi cihetini ve bununla elde edilecek hasılat ve yapılacak muameleye ve saireye dair malî kısımlara aid hususat hakkında Bütçe encümenince tanzim edilen lâyiha encümenimizce de aynen kabul edilmiştir.

Umumî Heyetin tasvibi nazarına arz edilmek

üzere Yüksek Başkanlığa sunulmuştur.

M. M. E. Reisi	M. M.	Kâtib
Diyarbakır	Erzurum	Konya
K. Sevüktekin	Ş. Koçak	Vehbi Bilgin
Çorum	Erzurum	İçel
E. Sabri Akgöl	A. Akyürek	M. Cemal Mersinli
İstanbul	Kayseri	Malatya
Dr. H. Ş. Erel	N. Toker	O. Koptagel
Manisa	Samsun	Samsun
K. N. Duru	M. F. Engin	R. Barkın
Seyhan	Sinob	Tekirdağ
Şinasi Tekelioğlu	C. K. İncedayn	R. Apak
Urfa		Yozgad
Ahmed Yazgan		C. Arat

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Millî Müdafaa vekâletince tesis edilen tay deposuna (10 000) liraya kadar verilecek mütedavil sermaye hakkında kanun projesi

MADDE 1 — Millî Müdafaa vekâletince Eskişehirde tesis edilen ve Vekâlet bütçesi ile idare olunan Hasırcı çiftliğinde bulunan hayvanların gıdalarını teğmin ve çiftliğin tekâmülü zımında Ziraatte lüzumlu olan işler için alım ve satım yapmak üzere ve icabında taahhüd ve ukudatta bulunabilmesi için Tay deposu müdü-rüne salâhiyet verilmiştir.

Bu işler için Millî Müdafaa bütçesinden 10 000 liraya kadar olmak üzere mütedavil bir sermaye tesis olunur. İşbu sermaye Millî Müdafaa vekâleti bütçesinde açılacak bir fasıldan tesviye olunur.

MADDE 2 — Birinci maddede yazılı müte-davil sermaye ile tedvir olunan muameleler Di- vanı muhasebat vizesine, arttırma ve eksiltme ve muhasebei umumiye kanunları hükümlerine tâ- bi değildir. Ancak mütedavil sermaye ile tedvir olunan muamelelerden mütevellid irad ve mas- raflar için malî sene hitamından itibaren niha- yet beş ay zarfında bir kıta bilânço tanzim edi- lerek Millî Müdafaa vekâleti yolu ile Divanı muhasebat riyasetine ve Maliye vekâletine bil- dirir. Divanı muhasebat ile Maliye vekâletince muvakkaten tayin olunacak birer murakib mari- feti ile işbu bilânçolar nihayet dört ay zarfında

tedkik olunduktan sonra müessesenin ertesi se- ne Bütçe lâyihasına raptedilmek üzere bir sure- ti depo müdürlüğüne iade olunur.

MADDE 3 — Mütedavil sermayenin 50 000 liraya balığ oluncaya kadar devrinden hâsıl olan kazanç her sene nihayetinde sermayeye ilâve edilmek suretile ve sermaye ile beraber ertesi se- neye devrolunur.

MADDE 4 — İşbu kanun nşri tarihinden muteberdir.

MADDE 5 — Bu kanunun hükümlerini ic- raya Millî Müdafaa ve Maliye vekilleri memur- dur.

24 - V - 1940

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>Fethi Okyar</i>	<i>S. Arıkan</i>
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
<i>Fayık Öztürk</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>P. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>Yücel</i>	<i>A. P. Cebesoy</i>	<i>H. Çakar</i>
<i>S. İ. M. V.</i>	<i>G. İ. V.</i>	<i>Zv. V.</i>
<i>Dr. H. Alataş</i>	<i>R. Karadeniz</i>	<i>Muhlis Erkmen</i>
Mü. V.		Ti. V.
<i>A. Çetinkaya</i>		<i>N. Topcoğlu</i>

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Millî Müdafaa vekâletince istimlâk olunan Hasırcı çiftliğinde bir tay deposu tesisi ve mütedavil sermayeli bir çiftlik idaresi kurulması hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Tesis ve idare masrafları Millî Müdafaa vekâleti bütçesinden verilmek üzere Hasırcı çiftliğinde bir tay deposu tesis edilir. Mezkûr çiftlikte ekime müteallik bilûmum masrafları karşılamak üzere on bin lira mütedavil sermayeli bir idare kurmağa Millî Müdafaa vekili mezundur.

Çiftlik mahsulâtı evveleminde, bedeli mukabilinde, birinci fıkra mucibince tesis edilen tay deposu ihtiyaçlarına tahsis olunur ve fazlası satılır.

MADDE 2 — Birinci madde mucibince kurulacak mütedavil sermayeli çiftlik idaresine mahsus arazi, bina ve demirbaşlar kıymetlendirilerek mezkûr idareye devrolunur.

MADDE 3 — Çiftlik idaresine verilecek mütedavil sermaye çiftliğin umumî işletme masraflarına tahsis olunur.

Tay deposile çiftlik idaresinin usulen tesbit olunacak kadrolarına göre maaş ve ücretleri ile harcırahları, Millî Müdafaa vekâleti bütçesindeki tertiblerinden verilir.

MADDE 4 — Mütedavil sermaye ile işletilen idare sarfiyatı muhasebei umumiye, artırma, eksiltme ve ihale kanunları hükümlerinden ve Divanı muhasebatın vizesinden müstesnadır.

MADDE 5 — Çiftlik idaresinin her malî yıla aid idare hesapları kanunî müddeti zar-

fında çiftlik idaresince tanzim edilecek sene muhasebeleri ile beraber Divanı muhasebatın tedkikine arz olunur.

MADDE 6 — Çiftliğin safi hasılatı mütedavil sermaye miktarı 50 000 liraya baliğ oluncaya kadar sermayesine ilâve olunur ve fazlası Hazineye irad kaydolunur.

MADDE 7 — Mütedavil sermaye muamelelerinden müessese müdürü ile mesul muhasib birlikte mesuldürler.

MADDE 8 — Mütedavil sermayenin işletmesi, hesap usulleri ve alım, satım, kira ve ortaklık muameleleri Maliye ve Millî Müdafaa vekilliklerince tesbit ve İcra Vekilleri Heyetince tasvib olunacak esaslar dairesinde yapılır.

MUVAKKAT MADDE 1 — Kadroya bir mesul muhasiblik ilâve edilinceye kadar, ücreti mütedavil sermayeden verilmek üzere, bir muhasib istihdamına Millî Müdafaa vekili mezundur.

MUVAKKAT MADDE 2 — Birinci maddede yazılı mütedavil sermaye Millî Müdafaa vekâleti bütçesinin 956 ncr faslına mevzu tahsisatın teşkil edilecek idareye tesviye olunur.

MADDE 9 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 10 — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye ve Millî Müdafaa vekilleri memurdur.